

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนใน 3 ลักษณะ คือ การลดการเกิดของขยะมูลฝอย การนำกลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกขยะมูลฝอย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน 44 ชุมชน ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างจากประชากรด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดเป็นสัดส่วน (Quota sampling) และแบบบังเอิญ (Accidental sampling) โดยแบ่งชุมชนออกเป็น 3 ประเภท คือ ชุมชนชานเมือง ชุมชนหมู่บ้านจัดสรร และเคหะชุมชน ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างมา จำนวน 200 คน จากจำนวนประชากรทั้งหมด 38,247 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็นตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน รายได้ในครัวเรือนต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและลักษณะที่อยู่อาศัยและปัจจัยกระตุ้น ซึ่งได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

T 156615

ตัวแปรตามสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย แบ่งออกเป็น การลดการเกิดขยะมูลฝอย การนำกลับมาใช้ใหม่ และการคัดแยกขยะมูลฝอย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพรรณนา สถิติทดสอบทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย อยู่ในระดับดี

2. พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะอยู่ในระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่และการคัดแยกประเภทขยะอยู่ในระดับดี

3. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมได้แก่ ระดับการศึกษา โดยพบว่า ประชาชนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมดีกว่ากลุ่มตัวอย่างที่จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการลดการเกิดขยะ คือ ระดับการศึกษาและจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการคัดแยกประเภทขยะ คือ ระดับการศึกษา รายได้ในครัวเรือนต่อเดือน และการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ส่วนด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ พบว่า ไม่มีปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการนำกลับมาใช้ใหม่

4. ปัจจัยกระตุ้นที่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย คือ การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ส่วนปัจจัยกระตุ้นอื่นๆ ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยรวมและด้านอื่นๆ

The purpose of this research was to investigate the domestic solid waste management behavior of the people in Minburi district divided into 3 activities which were domestic solid waste reduces, product reuse and solid waste category. The population were 38,247 persons in 44 communities who lived in Minburi district, Bangkok. The samples were 200 persons who were chosen by using quota and accidental sampling method. This sampling method divided the district into 3 communities which were suburb, housing and housing estate and proportionally chose random residents in each community.

The variables in this study were independent and dependent variables. The independent variables were individual factor which were gender, age, education, resident period, household income per month, household size and

resident type and motivated factors which were knowledge, information receiving and participation about solid waste management. The dependent variable was behavior in domestic solid waste management about solid waste reduce, product reuse and solid waste category. The tool to collect data was the constructed questionnaire. The statistical analysis were descriptive statistics, independent t test and analysis of variance.

The results found that

1. The most people had the high level of knowledge, information receiving and participation in solid waste management.

2. The behavior of people in overall domestic solid waste management was good. Considered in each activities, behavior of the people in solid waste reduce was moderate but behavior of people in product reuse and solid waste category were good.

3. The individual factor affecting behavior of the people in overall solid waste management was education. The result indicated that person who graduated bachelor degree had better behavior in solid waste management than person who graduated high school. Considered in each activities, The factor affecting behavior of the people in solid waste reduce were education and household size and the factor affecting behavior of people in solid waste category were education and household income. Unfortunately, there was no individual factor that affecting behavior of people in product reuse.

4. The motivated factor affecting behavior of people in solid waste category was participation in solid waste management. There was no motivated factor which affected the behavior of people in solid waste reduce, product reuse and overall solid waste management.